

בבא בתרא קג:-קד

משה שווערד

1. רשב"ם מסכת בבא בתרא דף קג עמוד ב

פיחת כל שהוא - שלא היה באותו שדה בית כור שלם ינכה המוכר כפי הפחת והמקח קיים ואע"ג דאמר רבא בפ' המוכר את הספינה (לעיל /בבא בתרא/ דף נ) כל דבר שבמדה ושבמשקל ושבמנין אפי' פחות מכדי אונאה חוזר ומוכח התם דמקח טעות הוי ה"מ במטלטלין אבל בקרקע לא שייך בהו חזרה דקים להו לרבנן דניחא ליה ללוקח לקנות מה שימצא לפי המדה הן חסר והן יתר ומוכר נמי הכי קא"ל בית כור עפר אני מוכר לך לפי מדת החבל ואם יחסר אנכה ואם יותר תחזיר לי ואע"ג דאין אונאה לקרקעות ה"מ כשימכור לו ביוקר יותר משתות אבל היכא דמטעין זה את זה במדה צריך לנכות מן הדמים.

2. תוספות מסכת בבא בתרא דף קד עמוד א

פחות כל שהוא ינכה - מה שפ"ה דהא דאמר רבא כל דבר שבמדה אפי' פחות מכדי אונאה חוזר היינו במטלטלי אגב חורפיה לא עיין דבהדיא אייתי לה בריש פ"ב דקדושין (דף מב: ושם) אמקרקעי דאמר ובמקרקעי נמי לא אמרן אלא דטעו בעילויא אבל במשחחא לא כדרבא כו' ואור"י דרבא איירי כשמדדו והטעהו במדה אבל הכא לא מדדו עדיין אלא בבאין למדוד ומתחלה היה נמי יודע שאינו מכוין כ"כ שלא יהא או פחות או יותר.

3. דף על הדף בבא בתרא דף קד עמוד א

בגמ': פחות כל שהוא ינכה. כתבו בתוספות (ד"ה פחות), 'מה שפ"ה, דהא דאמר רבא, כל דבר שבמדה אפי' פחות מכדי אונאה חוזר, היינו במטלטלי, אגב חורפיה לא עיין, דבהדיא אייתי לה בריש פ"ב דקדושין, (דף מב: ושם), אמקרקעי דאמר ובמקרקעי נמי לא אמרן אלא דטעו בעילויא, אבל במשחחא לא כדרבא כו'. ואור"י, דרבא איירי כשמדדו והטעהו במדה, אבל הכא לא מדדו עדיין אלא בבאין למדוד, ומתחילה היה נמי יודע שאינו מכוין כ"כ שלא יהא או פחות או יותר'.

כתב בשו"ת אבני נזר (ח"מ סי' נ), 'ובתוס' ב"ב תירצו, דבבית כור, כיון שלא אמר שמדד מתחילה, נמי היה יודע שיש פחות או יותר. נראה הפירוש, דלא הוי טעות כלל, כיון שמתחילה ג"כ ידע הלוקח שיש פחות או יותר, ולפי שיטה זו למד הר"ן (פרק האיש מקדש), דהמוכר שדה לחבירו ונמצא חציה גזולה דכל המקח בטל, והקשה על זה, מדאמר שמואל בב"ב (ק"ו ע"ב), דשני אחין שחלקו שבא להם אח שלישי ממדינת הים מקמציין. ותירץ, דחלוקה שאני, דניחא להו שתתקיים חלוקתם במה שהיא, וכמו שחילק הש"ס שם בין כור בשלשים דיכול לחזור אפי' בסאה אחרונה. ולפי זה נראה, דבחלוקת אחין, דטעות במידה אינו מבטל כל החלוקה, כמו שבא להם אח שלישי ממדינת הים, וקשה, דהא שם (בפרק האיש מקדש) קאי רבא אאחין שחלקו דפלוג במשחחא חוזר, וצ"ע'.

4. חדושי הרשב"א על מסכת קידושין דף מב/ב

כל דבר שבמדה ושבמנין ושבמשקל אפי' פחות מכדי אונאה חוזר. כלומר בטל מקח, וכדמוכח בשלהי המוכר את הספינה (ב"ב ז, א) דאמרינן התם אמר שמואל אין מוסיפין על המדות יתר משתות וכו', ואמרינן מ"ט אילימא משום אונאה דלא ליהוי ביטול מקח, והאמר רבא כל דבר שבמדה כו' אפילו פחות מכדי אונאה חוזר. **וא"ת מאי שנא מהא דתנן בפרק בית כור (שם קג, ב), בית כור עפר אני מוכר לך פחות כל שהוא ינכה הותר כל שהוא יחזיר, אבל בטול מקח לא הוי.** [1] **פיר"ש (י"י)** ז"ל שם דלא אתמר הא דרבא אלא במטלטלין, אבל במקרקעי אין אונאה לקרקעות. וזה קשה דהא הכא גבי מקרקעי מייית לה להא דרבא. ועוד דבפרק הוהב (ב"מ נו, ב) אמרינן חטים וזרען בקרקע יש להן אונאה או לא, כיון דזרען בקרקע כקרקע דמו ואין להן אונאה כו', ואמרינן היכי דמי אילימא דאמר ליה שדאי ביה שיתא ולא שדא ביה אלא חמשא, והאמר רבא כל דבר שבמדה ושבמשקל ושבמנין אפי' פחות מכדי אונאה חוזר, דאלמא הא דרבא אפילו במקרקעי איתא. אלא י"ל דההיא דפרק בית כור לא טעו במדה כלל, ולא הזכיר לו בית כור אלא לומר שהוא מוכר לו קרקע זה לפי בית כור בכך וכך דמים, אם יפחות ינכה לפי חשבון ואם יותר יחזיר, אבל הכא דטעו ממש בטל מקח, דכיון דדבר שבמדה הוא לא איבעי להו למטעי כלל, ואינו מחזור בעיני:

ומסתברא דרבא לאו חוזר מקח קאמר אלא חוזר אותו פחת קאמר, דאלו מקח חוזר הו"ל למימר אפילו פחות מכדי אונאה בטל מקח. ועוד מכר לו בית מכר לו שדה במשחחא ונמצא מקצתו יוצא מתחת ידו מחמת חוב או מחמת גזלנות ליבטול מקח, וליתא, דבהדיא אמרינן בפרק בית כור (שם קו, ב) שני אחין שחלקו ובהם אח ממדינת הים רב אמר בטלה מחלוקת יורשין הו, ושמואל אמר מקמציין לקוחות הו, אלמא בלקוחות דעלמא כ"ע מודו דקם דינא ומשלם ליה מאי דמפיק מיניה, ומשום אחריות. וההיא דהמוכר את הספינה דמשמע לכאורה דרבא לבטול מקח קאמר, לא היא, אלא רבא לעולם חוזר קאמר בין פחות משתות בין יתר משתות, והתם ה"ק אילימא כי היכי דלא ליהוי ביטול מקח, והאמר רבא כל דבר שבמדה חוזר, והכל דין אחד יש להן פחות משתות ושתות ויתר משתות, א"כ אמאי אין מוסיפין כמה שירצו. והרב ר' יוסף הלוי נ' מיגאש כן פירש שם, ויהיב טעמא שלא אמרו מחילה וביטול מקח אלא כשהאונאה בדמים, דהוי כטעותא בעיקר זביני, והלכך כשהוא יתר משתות בטל מקח, כיון דאיכא טעותא רבתי בעיקר זביני, וכשהוא דבר מועט בפחות משתות אינו נחשב וניתן למחילה, אבל היכא דליכא טעותא בדמים ומדה ידועה זבין ליה, אי בתר דגמרי זבני אשתכח דטעו במדה או במנין או במשקל שקיל ליה לההוא טעותא ואזל, דה"ל כמאן דאית ליה כור חטים גבי חבריה ואהדר ליה כור פחות כל שהוא, דהדר עליה ושקיל מיניה ההוא כל דהוא דאשתייר ליה גביה ואזיל, וטעם נכון הוא:

[ו] רד"ה פ"ח וכו'. ינכה המוכר כפי הפחת והמקח קיים ואע"ג דאמר רבא וכו' כל דבר שבמדה ובמשקל ושבמנין אפי' פחות מכדי אונאה חוזר וכו' – הרשב"ם מקשה למה אצלנו שהוי טעות במדה המקח קיים ורק מחזיר הפחת, והא אמר רבא [לעיל צ. וקידו' מב:] כל טעות במדה הוי מקח טעות, ופירש"י שאין זה כשאר אונאות שפחות משתות מחיל אינשי, כיון שאין כל אדם יכול לצמצם הדמים, אבל טועה במדה טעות הוא ואדעתא דהכי לא עביד. (א) הרשב"ם מתרץ דה"מ לגבי מטלטלין אבל בקרקע ליכא מקח טעות. [והתוס' מקשים מהגמ' בקידו' דאייתי לה לענין קרקע. גם הר"ן [בחי' כאן ובקידו' מב:] מקשה מהגמ' קידו' על הרשב"ם, ואומר הר"ן שעיקר תירוצו של הרשב"ם בסוף דבריו שכתב, ומוכר נמי הכי קאמר ליה בית כור עפר אני מוכר לך לפי מדת החבל ואם יחסר אנכה ואם יותר תחזיר לי, וכוונתו כיון שהמוכר אמר לו מדה בחבל, מונח בדבריו תנאי שלא יהיה ביטול מקח אלא ינכה או יחזיר.

(ב) התוס' [ד"ה פחות] מתרצים דרבא מיירי היכא שמדדו והטעוהו במדה, אבל הכא לא מדדו עדיין, אלא באין למדוד ומתחילה יודע שאינו מכוון במדה ויתכן שיהיה פחות או יותר ואז יוסיף או יחזיר. גם התוס' [ב"מ נו:] תירצו כעין התוס' כאן, דאצלנו מיירי שהמוכר אינו אומר שמדד בית כור, אלא סתמא אומר שיש בית כור, והיה סבור שיש כך ולא הטעה את הלוקח.

(ג) הנ"י כאן מתרץ שדבר גדול הוי ביטול מקח היכא דטעה במדה, אבל הכא הוי דבר קטן שאין סברא לבטל המקח משום זה.

(ד) שיטת הר"י מיגש [ב"ב צ.]. והסכימו עמו המ"מ [מכירה טו-א וכתה-ה] והרשב"א [לעיל צ. וקידו' מב:] דהא דקאמר רבא כל דבר שבמדה חוזר,

אין הכוונה שהוי ביטול מקח אלא שאונאה חוזר, ואפי' ביותר משתות אין ביטול מקח. והרשב"א מדייק מדלא קאמר בטל מקח אלא קאמר חוזר, משמע דרק אונאה חוזר. ולפ"ז לא קשה כלל קושית הרשב"ם כאן.

והסברא מבארים הר"מ והרשב"א שהיכא שהוי אונאה בדמים הוי טעות בכל המכר ולכן המקח בטל, אבל אם האונאה במדה, הטעות רק במה שהוסיף או גרע ולכן אין סברא שיתבטל כל המכר. (ה) הריטב"א [בקידו' בשם מורי נר"ו ואצלנו בשם י"מ] תירץ דהא דקתני כאן ינכה לאו דוקא, אלא ביטול מקח הוא, ואם ירצו יחזיר או יהיה ביטול מקח.

6. דף על הדף בבא בתרא דף קג עמוד ב

בגמ': איבעיא להו בית כור סתמא מאי תא שמע בית כור עפר אני מוכר לך מדה בחבל וכו'. לבסוף מסיקה הגמרא, דכיון שמהרישא מדייקים לכאן ובסוף מדייקים להיפך, אין להוכיח מכאן כלום.

ברם מצינו בגמרא בכמה מקומות שבאופן כזה מסיקה הגמרא 'תברא מי ששנה זו לא שנה זו' (עיין בבא קמא מה, ב ועוד הרבה), וצריך תלמוד אימתי אמרו 'תברא' ואימתי אמרו סתם שמכאן אין להוכיח כלום.

השל"ה (תורה שבעל פה, אות רבי) כותב שהמעייין בכל המקומות יוכח, שבמקום שהדבר שהגמרא רוצה לדייק שנוי במחלוקת אמרו 'תברא', ואם אין שנוי במחלוקת, אמרו סתם 'אלא מהא ליכא למשמע מינה'.

7. ספר דבר יעקב

ד] התם כגון דהוה יקירא מעיקרא וזל השתא
ן. ליה אי ארעא יהבת לי הב לי כזולא

דהשתא – הרשב"ם מפרש שהלוקח יכול ליקח לפי המחיר הזול של עכשיו, והא דקאמר כופין המוכר אין הכוונה שכופים אותו למכור אלא שאם רוצה ליטול דמים כופין אותו לקבל לפי השער הזול. וכן מפרש הר"י מיגש.

הרשב"א והריטב"א מקשים שא"כ אין כאן כפיה למוכר והיה צריך לומר אין כופין ללוקח ליתן אלא כשעת הזול. ולכן הרשב"א והריטב"א מפרשים כמו הראב"ד, שכוונת הגמ' שאם נהיה בזול אכתי צריך הלוקח לשלם כפי היוקר שהיה מקודם בזמן מכירה, ולכן קאמר שכופין המוכר כלומר מלמדים אותו לטובתו שיבקש דמים ואז יקבל מעות כפי השער היקר שהיה מקודם, ואומרים לו אל תבקש קרקע כיון שמחיר הקרקע הזול ויהיה לו הפסד אם יקבל קרקע.

ויוצא שהרשב"ם והראב"ד פליגי היכא דהזול האם הלוקח משלם כפי השער הקודם [שהיה בזמן המכר] או כפי השער דהשתא.

ומבאר הגידו"ש דפליגי האם המכר חל למפרע גם על היתר [מה שיתר על בית כור] או דיש מכירה חדשה של היתר, דשיטת הראב"ד שהיתר כלול במכירה של כל הבית כור שהיתה מתחילה, ולכן צריך הלוקח לשלם ביוקר כפי המחיר שהיה בזמן המכר, והרשב"ם סובר שהוי מכירה חדשה על היתר ומכירה זו חלה עכשיו, כפי המחיר של עכשיו [שהזול].

8. ספר שערים מצויינים בהלכה

סתמא נמי כהן חסר הן יתר דמי. כבר הזכרנו כמ"פ מש"כ התוס' במס' גיטין (ב: ד"ה סתם) דלשון סתם בגמ' היינו יותר מרוב, והמיעוט שכנגדו הוא מיעוטא דמיעוטא, ולא חיישינן לה ואפי' ר"מ לא חייש לה, כדאיתא במס' יבמות (ק"ט). ולפ"ז ניחא הא דהכא, דאע"ג דאין הולכין בממון אחר הרוב, מ"מ בטר סתם הולכין, דדוקא ברוב דאיכא מיעוט כנגדו לא הולכין אחריו, דסמכינן המיעוט אל החזקה, אבל מיעוטא דמיעוטא לא סמכינן, דלא חיישינן לה. וע"ע בדברינו לעיל (כג: ד"ה חוץ לחמשים אמה) בענין זה. וראיתי בתשרי מהרש"ם (ח"ב סי' רנא) בענין שם הנשתקע לענין גט, דשם שמזכירין אותו רק מיעוטא

9. ספר דבר יעקב

ב] בא"ד - וקיי"ל כרב נחמן בדיני - [וכן פסקו הר"ף, הרא"ש והרמב"ם [מכירה כח-ז] וחי' הר"ן. אבל הריטב"א כתב שמסתבר שהלכה כר"ה כיון דפשטה דמשנה כוותיה, ור"נ מתרץ המשנה בשנויי דחיקא.

10. תידושי הריטב"א מסכת בבא בתרא דף קד עמוד ב

בעי ר' אשי שדה ונעשה גינה מהו. פירוש קודם מדידה דאילו לאחר מדידה כבר קם דינא מיד, ואפילו קודם מדידה נמי לא קא מיבעיא אלא לענין אם יחזיר קרקע או מעות, ולומר שאם היה שדה ולא הגיעו הרובעים (על המוכר) [עם המותר] לט' קבין ולפי אותה שעה לא היה ראוי למוכר ועכשיו נבעו בה מים וראוי לגינה ויש שם דבר חשוב לגינה, מי אזלינן בטר מעיקרא וכופין ללוקח לתת לו דמים, או אזלינן בטר השתא ויתן לו קרקע כיון דחזי ליה, וסלקא בתיקו, ואין כופין, אבל היכא דמכר לו שדה ולא הותיר אלא שבעה קבין ומחצה לכור הא ודאי משעת מכירה הוי מחילה, ואע"פ שלסוף קודם מדידה נעשית גינה אינם חוזרין שכבר נמחלה, וכן פירשו רבינו שמואל ז"ל והרא"ם ז"ל, ודבר הלמד מענינו הוא [שלא] (ש)הביאוה גבי פיסקא דלא את כל הרובעין לבד הוא מחזיר, (ולא) [אלא] הביאוה גבי פיסקא קמיינא, וכן סמכו ענין לו מה שהביאו אח"כ אם היה סמוך לשדהו וכו', וכן בעיא דרב אשי דהויא ודאי אם מפסיקין בור ואמת המים לענין שיתן לו דמים (אלא) [או] קרקע, ה"נ לא שנא.

11. ספר שערים מצויינים בהלכה

בעי רב אשי בור מהו שתפסיק. עי' ברשב"ם דכל האיבעיות באם תמצא לומר דאינו מפסיק. והנה ידוע דדרכו של הרמב"ם לפסוק כאם תמצא לומר, וא"כ קשה למה השמיט להא דהכא, ובתשרי התשב"ץ (ח"ב סי' רעב) כתב, דכיון דהאיבעיות הללו דהפסקה, כבר איבעיא להו זימנא אחריתי בגמ' לעיל (פג:): בענין מוכר שלשה אילנות, וסלקי בתיקו, וכיון שכתבם שם תו לא איצטריך למיכתבנהו כאן.

ובהא דאיבעיא לעיל שדה ונעשית גינה, גינה ונעשית שדה כו', לא הזכירה הר"ף. וכתב הנמוק"י משום שזה מילתא דלא שכיחא. אבל הרמב"ם (מכירה פכ"ח ה"י) הזכירה, וכתב דהרי זה ספק. וכתב המ"מ שאין כופין הלוקח ליתן דמים, דהמוציא מחבירו עליו הראיה. וכ"כ בתשרי התשב"ץ (שם) דהוי קולא לנתבע.

12. ספר דבר יעקב

(ה) בעי רב אשי שדה ונעשית גנה גנה ונעשית שדה מאי תיקו - הרמב"ם [מכירה כח-י] כתב שהי ספק, וכתב המ"מ, ולא ביאר מה נעשה ונראה שאינכופין הלוקח ליתן דמים שהמוציא מחבירו עליו הראיה. והרא"ש כתב הלכך הלוקח מחזיר למוכר מה שירצה, משמע בין קרקע ובין מעות. והר"ן והנ"י כתבו הלכך מחזיר לו קרקע ולא

מעות, שהלוקח הוי מוחזק והמוציא מחבירו עליו הראיה. וסברתו שמעיקר הדין כיון שקנה בית כור, מה שעודף על בית כור הוי של מוכר, אלא שחכמים תיקנו שהלוקח חייב לקנותה, והיכא דהוי ספק אינו חייב לקנותה, אלא הוי של מוכר, וגם אם הלוקח רוצה הקרקע יכול המוכר לקחתה.

13. רשב"ם מסכת בבא בתרא דף קד עמוד ב

תנא אם היה - ההוא שדה שמכר סמוך לשדהו אחר אפילו אם הותר כל שהוא על ז' קבין ומחצה לכור מחזיר לו קרקע ולא יעשה חשבון דהא חזי לאיצטרופי לשדהו ואע"ג דלא הוי ההוא מותר ט' קבין יחזיר לו קרקע דכיון דלא מפסיד מוכר בחזרת קרקע מידי לא ניפיה כחו לכופ הלוקח לקנותו אבל אם הותר כל שהוא על הבית כור כגון פחות מרובע לסאה א"נ ז' קבין ומחצה לכור דליכא טפי מרובע לסאה ודאי מחילה היא ולא הדר ליה לא קרקע ולא מעות וכן פסק רבינו חננאל ואית דמפרשי דהאי כל שהוא אפילו פחות מרובע לסאה קאמר דיחזיר ולא מחל הואיל ויש לו שדה בסמוך לזה ולא מילתא היא דא"כ מאי אהני ליה הן חסר הן יתר דקאמר ליה כדקתני מתני' וא"נ לא אמר הן חסר הן יתר הא אוקמינן דסתמא נמי כהן חסר הן יתר דמי.

14. חידושי הריטב"א מסכת בבא בתרא דף פג עמוד ב

רה"ר מהו שתפסיק. פ"י כשאין בה שש עשרה אמה לדברי רבינו שמואל דחשיב שש עשרה אמה מפוזרים.

15. תוספות מסכת בבא בתרא דף פג עמוד ב

רשות הרבים מהו שתפסיק - לאו ברוחב ט"ז איירי אע"פ שסתמו כך.

16. מהרש"א חידושי הלכות מסכת בבא בתרא דף פג עמוד ב

בד"ה ר"ה מהו כו' לאו ברוחב ט"ז איירי כו' עכ"ל לכאורה לפי מה שפירשו התוס' לעיל דגבי מכר הוי עד ועד בכלל מצינן למימר שפיר דברוחב ט"ז איירי ואפשר שהוצרכו לומר דלאו ברוחב ט"ז איירי דגבי ר"ה הוי אמות שוחקות כמו בכלאים וא"א דלא הוי יותר מט"ז אמות דגבי מכר ועי"ל בר"ה לא שייך קניה ונהי דלא מפסיק מה יקנה שהרי הקרקע רשות של אחרים הוא דמצר שהוחזקו בו רבים אסור לקלקלו ולכך הוצרכו לומר דלאו בר"ה רוחב ט"ז איירי ואמותר הקרקע קמבעיא ליה אי קני אי לא וק"ל:

17. עליות דרבינו יונה מסכת בבא בתרא דף פג עמוד ב

ריכבא דדיקלא מהו שתפסיק. יש מפרשים כגון ששייר בפירוש רכבא דדיקלא, שאם לא שיירו, פשיטא שהוא מכור עם האילנות, דג' אילנות כשדה הן חשובין, שהמוכר את השדה מכר את האילנות שבו חוץ מחרוב המורכב וסדן השיקמה ואפ"ל תימא דקל המורכב מחרוב המורכב דמי, והרי הוא משוייר, רכבא דקלא לאו היינו דקל מורכב אלא דקלים הרבה נטועים יחד. ונראה בעיני דבלא שיירא נמי קא בעי לה, וכגון שסיים לו ג' אילנות וא"ל אילנותי הללו מכורין לך, וריכבא דדיקלא מפסיק ביניהם, מי אמרי' כיון דריכבא דדיקלא מפסיק ביניהן לא מצטרפין אותן ג' אילנות שיהא הקרקע נחשב בשבילן שדה (אילן כאילן) [אלא כאילו] מכרן לו ושייר בפ"י ריכבא דדיקלא שביניהן, הלכך לא קנה בשבילן קרקע שביניהן ולא קנה ריכבא דדיקלא או דלמא מצטרפין הם, וקנה קרקע בשבילן וקנה נמי רכבא דדיקלא שביניהן. וע"ד זו מתפרשת הא דבעא מיני' הלל מר', עלה ארזי ביניהן מהו, מי אמרי' דארז הוי הפסק בין ג' אילנות, דלא מחזו כשדה אילן, ודוקא ארז וכיוצא בו קא מיבעי ליה, שהוא אילן סרק ואילן גדול, ואי הוי הפסק לא קנה קרקע ולא קנה הארז. ובענין שנים בתוך שדהו וא' בעל המיצר, דאיבעי לן אם הם מצטרפין משום דלא מיחזי כשדה אילן, וא"ל קנה וקנה, כלו' ארז לא הוי הפסק וקנה קרקע, וממילא קנה הארז, אבל המוכר ג' אילנות וסיים אותם, הרי הוא כמוכר שדה וקונה האילנות שביניהן, ואע"ג דג' אילנות סיים לו, ולא למעט האחרים בא, אלא מתורת אותן ג' האחרים נמכרים, והוי כמוכר את השדה שמכר אילנות (הרי) [שלא] מיעט את האילנות שבו. ויש לבעל דין לחלוק ולומר, כיון דמכר לו ג' אילנות הרי מיעט האילנות האחרים, אלא א"כ הם שתילין או אילני סרק, דלפ"י א"ל ג', לפי שאין שם אילנות [אחרים] גדולים שהן עושין פירות אלא ג'.

ולענין פסק הלכה קי"ל כר' יוחנן דאמר בלוקח ג' אילנות שיש להן קרקע כיצד הם עומדים כחצובא, דלא מזדרע ביניהן, אבל כשורה אין להם קרקע. דרב ור' יוחנן הלכה כר' יוחנן. והרב אלפסי ז"ל כך פסק בהלכותיו. ונמצינו למדין מדבריו דאע"ג דק"ל כר"ע דאמר מוכר בעין יפה מוכר, מודה ר"ע דשני אילנות אין להם קרקע, דהא בשני אילנות לא משכחת בהו כחצובה, והרי אפ"י בג' אילנות אנו אומרים שאין להם קרקע אם אינן עומדין, ועוד רא"י לדבר.